# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS
11 päivänä marraskuuta 2003 *

Asiassa C-488/01 P,

**Jean-Claude Martinez**, Euroopan parlamentin jäsen, kotipaikka Montpellier (Ranska), edustajanaan asianajajat F. Wagner ja V. de Poulpiquet de Brescanvel,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu kolmas jaosto) yhdistetyissä asioissa T-222/99, T-327/99 ja T-329/99, Martinez ym. vastaan parlamentti, 2.10.2001 antaman tuomion (Kok. 2001, s. II-2823) kumoamista,

muina asianosaisina:

**Euroopan parlamentti**, asiamiehinään G. Garzón Clariana, J. Schoo ja H. Krück, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Charles de Gaulle, Euroopan parlamentin jäsen, kotipaikka Pariisi (Ranska),

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (täysistunto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaoston puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans (esittelevä tuomari), C. Gulmann, J. N. Cunha Rodrigues ja A. Rosas sekä tuomarit D. A. O. Edward, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric ja S. von Bahr,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

**määräyksen**

1 Jean-Claude Martinez on yhteisöjen tuomioistuimeen 11.12.2001 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY 225 artiklan ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-222/99, T-327/99 ja T-329/99, Martinez ym. vastaan

parlamentti, 2.10.2001 antamaan tuomioon (Kok. 2001, s. II-2823; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt hänen nostamansa kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan Euroopan parlamentin työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan tulkintaan liittyvä, 14.9.1999 tehty Euroopan parlamentin päätös "Riippumattomien jäsenten tekninen ryhmä (TDI) — sekaryhmä" -nimisen ryhmän hajottamisesta taannehtivin vaikutuksin (jäljempänä valituksenalainen päätös).

2 Martinez vaati yhteisöjen tuomioistuimeen samana päivänä toimittamallaan erillisellä asiakirjalla EY 242 artiklan nojalla valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanon lykkäämistä. Mainittu vaatimus kuitenkin hylättiin yhdistetyissä asioissa C-486/01 P(R) ja C-488/01 P(R), Front national ja Martinez vastaan parlamentti, 21.2.2002 annetulla yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräyksellä (Kok. 2002, s. I-1843), koska mainitun lykkäyksen myöntämisellä ei olisi voitu välttää sellaisen vakavan ja korjaamattoman vahingon syntymistä, johon valittaja vetosi.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Euroopan parlamentin työjärjestyksen, sellaisena kuin se oli voimassa riita-asian tosiseikaston tapahtuma-aikana (EYVL 1999, L 202, s. 1; jäljempänä työjärjestys), 29 artiklassa, jonka otsikkona on "Poliittisten ryhmien muodostaminen", määrättiin seuraavaa:

"1. Jäsenet voivat ryhmittyä poliittisten kantojensa mukaisiin ryhmiin.

2. Poliittisessa ryhmässä on oltava jäseniä useammasta kuin yhdestä jäsenvaltiosta. Poliittisen ryhmän muodostamiseen tarvitaan vähintään 23 jäsentä jäsenten ollessa kahdesta eri jäsenvaltiosta, 18 jäsentä jäsenten ollessa kolmesta eri jäsenvaltiosta ja 14 jäsentä jäsenten ollessa neljästä tai useammasta eri jäsenvaltiosta.

3. Jäsen voi kuulua vain yhteen poliittiseen ryhmään.

4. Poliittisen ryhmän muodostamisesta ilmoitetaan puhemiehelle. Ilmoituksessa täsmennetään ryhmän nimi, sen jäsenten nimet ja sen työvaliokunnan kokoonpano.

— — "

4 Työjärjestyksen 30 artiklassa, joka koskee sitoutumattomia jäseniä, määrättiin seuraavaa:

"1. Poliittisiin ryhmiin kuulumattomien jäsenten käytössä on sihteeristö. Puhemiehistö antaa siitä tarkemmat määräykset pääsihteerin ehdotuksesta.

2. Puhemiehistö määrää lisäksi näiden jäsenten aseman ja parlamentaariset oikeudet."

5 Työjärjestyksen 180 artiklassa, joka koskee työjärjestyksen soveltamista, määrätään seuraavaa:

"1. Jos tämän työjärjestyksen soveltamisesta tai tulkitsemisesta syntyy epäselvyyttä, puhemies voi antaa kysymyksen asiasta vastaavan valiokunnan käsiteltäväksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta aiempien asiaan liittyvien päätösten soveltamista.

Puhemies voi lähettää kysymyksen asiasta vastaavaan valiokuntaan myös, kun on kyse 142 artiklan mukaisesta työjärjestyspuheenvuorosta.

2. Valiokunta päättää, onko työjärjestykseen tarpeellista ehdottaa muutosta. Tällöin valiokunta toimii 181 artiklan määräysten mukaisesti.

3. Jos valiokunta päättää, että voimassa olevan työjärjestyksen tulkinta on riittävä, se lähettää tulkintansa puhemiehelle, joka ilmoittaa asiasta parlamentille.

4. Jos poliittinen ryhmä tai vähintään kolmekymmentäkaksi jäsentä esittää vastalauseen valiokunnan tulkinnasta, asiasta äänestetään parlamentissa. Sanamuoto hyväksytään yksinkertaisella enemmistöllä vähintään yhden kolmasosan parlamentin jäsenistä ollessa läsnä äänestyksessä. Jos sanamuoto hylätään, asia palautetaan valiokuntaan.

5. Tulkinnat, joista ei ole esitetty vastalausetta, ja parlamentin hyväksymät tulkinnat lisätään kursiivilla painettuina selittävinä huomautuksina asianomaiseen artiklaan tai asianomaisiin artikloihin yhdessä työjärjestyksen soveltamista koskevien päätösten kanssa.

6. Selittävät huomautukset on otettava huomioon kyseisten artiklojen myöhemmässä soveltamisessa ja tulkitsemisessa.

— — »

## Asian tosiseikasto

6 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että parlamentin puhemiehelle ilmoitettiin 19.7.1999 "Riippumattomien jäsenten tekninen ryhmä (sekaryhmä)" -nimisen uuden poliittisen ryhmän (Groupe technique des députés indépendants; jäljempänä TDI-ryhmä) muodostamisesta, ja ryhmän päämääräksi ilmoitettiin sen takaaminen, että jokainen parlamentin jäsen voi hoitaa täysipainoisesti parlamentaarista edustajantointaan, ja tämän seurauksena muiden poliittisten ryhmien puheenjohtajat esittivät mainitun ryhmän muodostamista koskevia vastalauseita, koska ryhmän osapuolten välillä ei ollut poliittisten kantojen samansuuntaisuutta. Tämän seurauksena parlamentin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle esitettiin työjärjestyksen 180 artiklan 1 kohdan mukaisesti työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohtaa koskeva tulkintapyyntö.

7 Mainitun valiokunnan puheenjohtaja antoi pyydetyn tulkinnan parlamentin puhemiehelle tiedoksi 28.7.1999 päivätyllä kirjeellä. Asiaa täsmennettiin mainitussa kirjeessä seuraavasti:

"Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta on 27. ja 28.7.1999 pitämässään kokouksessa käsitellyt työjärjestyksen 29 artiklan 1 [kohtaa] koskevan tulkintapyynnön, jonka puheenjohtajakokous oli 21.7.1999 pitämässään kokouksessa päättänyt lähettää sen käsiteltäväksi.

Perusteellisen mielipiteiden vaihdon jälkeen ja äänin 15 puolesta, kaksi vastaan ja yksi tyhjä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta tulkitsee työjärjestyksen 29 artiklan 1 [kohtaa] seuraavasti:

[TDI-ryhmän] muodostamisilmoitus ei ole [työjärjestyksen] 29 artiklan 1 [kohdan] mukainen.

Tämän ryhmän muodostamisilmoituksessa, erityisesti Euroopan parlamentin puhemiehelle osoitetun ryhmän muodostamista koskevan kirjeen liitteessä 2, suljetaan nimittäin poliittisten kantojen samansuuntaisuus kokonaan pois. Siinä annetaan allekirjoittajina oleville eri osapuolille täydellinen poliittinen riippumattomuus kyseisen ryhmän sisällä.

Ehdotan, että työjärjestyksen 29 artiklan 1 [kohtaan] lisätään tulkitsevana huomautuksena seuraava teksti:

'Tämän artiklan mukaan ei ole sallittua muodostaa sellaista ryhmää, joka kieltää avoimesti poliittisen luonteensa ja kaiken poliittisten kantojen samansuuntaisuuden osapuoltensa välillä.'

— — "

8 Parlamentin 13.9.1999 pidetyssä täysistunnossa parlamentin puhemies ilmoitti parlamentille mainitun kirjeen sisällöstä. TDI-ryhmän esitettyä työjärjestyksen 180 artiklan 4 kohdan perusteella vastalauseen perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan esittämästä tulkitsevasta huomautuksesta, mainitusta huomautuksesta äänestettiin 14.9.1999 pidetyssä parlamentin täysistunnossa, jossa parlamentti hyväksyi sen jäsentensä äänten enemmistöllä.

9 Martinez ja de Gaulle katsoivat tässä tilanteessa, että mainittu äänestys loukkasi heidän oikeuksiaan, ja nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 5.10.1999 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa he vaativat valituksenalaisen päätöksen kumoamista.

10 Martinez ja de Gaulle tekivät lisäksi EY 242 artiklan nojalla erillisellä asiakirjalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen. Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti hyväksyi tämän hakemuksen asiassa T-222/99 R, Martinez ja de Gaulle vastaan parlamentti, 25.11.1999 antamallaan määräyksellä (Kok. 1999, s. II-3397) ja määräsi samalla, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

## Valituksenalainen tuomio

11 Valituksenalaisella tuomiolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti Martinezin ja de Gaullen nostaman kanteen tutkittavaksi, mutta hylkäsi sen perusteettomana.

### *Tutkittavaksi ottaminen*

12 Mitä tulee ensinnäkin mainitun kanteen tutkittavaksi ottamiseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi, kuten jäljempänä ilmenee, parlamentin esittämät väitteet, joiden mukaan kanne olisi pitänyt jättää tutkimatta ja joiden tueksi parlamentti vetosi siihen, että valituksenalainen päätös ei voi olla yhteisöjen tuomioistuinten laillisuusvalvonnan kohteena ja että mainittu päätös ei koske kantajia suoraan ja erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla.

13 Mitä tulee parlamentin esittämään väitteeseen, jonka mukaan kanne olisi pitänyt jättää tutkimatta, koska valituksenalaisesta päätöksestä ei voida nostaa kumoamiskannetta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 59—62 kohdassa, että tällaisen toimen ei voida katsoa olevan pelkästään toimi, joka rajoittuu parlamentin töiden sisäiseen järjestämiseen — koska sillä on kyseisten edustajien toimen hoitamisen ehtoja koskevia oikeusvaikutuksia — vaan tästä seuraa, että yhteisöjen tuomioistuinten on voitava tutkia kyseisen toimen laillisuus EY 230 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti.

14 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 65—72 kohdassa vastauksena parlamentin esittämään väitteeseen, jolla tämä oli riitauttanut EY 230 artiklan neljännen alakohdan mukaisten tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten täyttymisen, että valituksenalainen päätös koskee kantajia suoraan ja erikseen.

15 Mainituista edellytyksistä ensimmäisen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa tarkemmin seuraavaa:

"Sen osalta, koskeeko 14.9.1999 tehty toimi kantajia suoraan, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo edellä 59 ja 60 kohdassa esitetyn tarkastelun valossa, että kyseinen toimi estää ilman, että olisi tarpeen ryhtyä muihin toimenpiteisiin, Martinezia ja de Gaullea — — järjestäytymästä TDI-ryhmän välityksellä työjärjestyksen 29 artiklassa tarkoitetuksi poliittiseksi ryhmäksi, millä puututaan suoraan heidän tehtäviensä hoitamisen ehtoihin. Edellä mainitun toimen on näin ollen katsottava koskevan kyseisiä kantajia suoraan."

16 Mainituista edellytyksistä toisen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa, että valituksenalainen päätös koskee kantajia erikseen, koska kyseisellä toimella vaikutetaan viimeksi mainittuihin sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella kyseiset henkilöt erottuvat kaikista muista.

17 Tämän seurauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi parlamentin esittämän oikeudenkäyntiväitteen ja katsoi valituksenalaisen tuomion 75 kohdassa, että Martinezin ja de Gaullen nostama kumoamiskanne on otettava tutkittavaksi.

*Pääasia*

18 Mitä tulee toiseksi kanteen aineelliseen kysymykseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jakanut kantajien lausumat kuudeksi kanneperusteeksi.

19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 81 kohdassa ensimmäisestä kanneperusteesta, joka koski sitä, että valituksenalainen päätös perustui työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan virheelliseen tulkintaan, että "tällaisen määräyksen, joka on artiklassa, jonka otsikkona on 'Poliittisten ryhmien muodostaminen', on katsottava pakostakin merkitsevän sitä, että jäsenet, jotka päättävät muodostaa parlamentissa ryhmän, voivat tehdä sen vain poliittisten kantojen perusteella. Itse työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ja ilmaisusta, jota käytetään tämän sanamuodon sisältävän artiklan otsikossa, seuraa näin ollen, että kantajien väite siitä, että tässä määräyksessä tarkoitettu poliittisia kantoja koskeva peruste on vapaaehtoinen, on hylättävä".

20 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 85 ja 92 kohdassa, että parlamentin aikaisemman suhtautumisen muiden poliittisten ryhmien muodostamista koskeviin ilmoituksiin ja saman poliittisen ryhmän jäsenten heterogeenista äänestyskäyttäytymistä täysistuntoäänestyksissä koskevan parlamentin reaktion puuttumisen ei voida missään tapauksessa tulkita osoittavan, että työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu poliittisia kantoja koskeva edellytys on vapaaehtoinen. Parlamentin suhtautumisen muiden poliittisten ryhmien muodostamista koskeviin ilmoituksiin on katsottava ilmentävän ainoastaan "nyt käsiteltävänä olevasta asiasta poikkeavaa — — arviointia siitä, onko poliittisia kantoja koskevaa vaatimusta noudatettu", kun taas saman poliittisen ryhmän jäsenten heterogeenista äänestyskäyttäytymistä on pidettävä "osoituksena parlamentin jäsenen edustajan toimen riippumattomuutta koskevasta periaatteesta eikä siitä, ettei ryhmän jäsenillä ole samansuuntaisia poliittisia kantoja", joka on vahvistettu edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömillä vaaleilla 20 syyskuuta 1976 annetun säädöksen (EYVL L 278, s. 5) 4 artiklan 1 kohdassa ja työjärjestyksen 2 artiklassa.

21 Toisesta kanneperusteesta, joka koskee yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista, työjärjestyksen määräysten rikkomista ja valituksenalaisen päätöksen oikeudellisen perustan virheellisyyttä, koska parlamentti tutki virheellisesti TDI-ryhmän työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan mukaisuuden ja katsoi, ettei tämän ryhmän osapuolilla ollut samansuuntaisia poliittisia kantoja, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa ensinnäkin, että "parlamentti, joka voi tarvittaessa antaa asian perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan käsiteltäväksi, on toimivaltainen valvomaan työjärjestyksensä määräysten oikeaa soveltamista ja tulkintaa, kuten työjärjestyksen 180 artiklasta ilmenee. Sillä on tällä perusteella erityisesti toimivalta tutkia — kuten se on tehnyt nyt esillä olevassa tapauksessa — täyttääkö ryhmä, jonka muodostamisesta on ilmoitettu parlamentin puhemiehelle työjärjestyksen 29 artiklan 4 kohdan mukaisesti, tämän saman artiklan 1 kohdan mukaisen poliittisia kantoja koskevan vaatimuksen. Tällaisen valvontavallan epääminen parlamentilta merkitsisi sitä, että se joutuisi jättämään tämän viimeksi mainitun määräyksen vaille käytännön merkitystä".

22 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa sen harkintavallan laajuudesta, joka parlamentilla on käytettävissään edellä mainitun valvontavallan perusteella, ettei työjärjestyksen 29 artiklassa eikä sen missään muussakaan määräyksessä määritellä poliittisten kantojen käsitettä. Mainitun tuomion 103 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tästä seuraavan, että "niillä jäsenillä, jotka ilmoittavat järjestäytyvänsä [työjärjestyksen 29 artiklassa] tarkoitetuksi ryhmäksi, oletetaan olevan samansuuntaisia, vaikkapa vain vähäisiä, poliittisia kantoja". Mainitun tuomion 104 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi kuitenkin, ettei mainittua olettamaa voida pitää sellaisena, ettei sitä voida osoittaa vääräksi, ja että parlamentilla on valvontavaltansa nojalla "toimivalta tutkia, onko työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdassa asetettua vaatimusta noudatettu, jos — — ryhmän muodostamisesta ilmoittaneet jäsenet sulkevat avoimesti kaiken poliittisten kantojen samansuuntaisuuden pois eivätkä siten selvästi täytä edellä mainittua vaatimusta".

23 Tutkiessaan lopuksi, onko parlamentin nyt esillä olevassa asiassa suorittama arviointi, jonka mukaan TDI-ryhmä ei täytä poliittisia kantoja koskevaa vaatimusta, perusteltu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi mainitun ryhmän muodostamista koskevan ilmoituksen sisällön sekä Lista Boninon jäsenten muille parlamentin jäsenille 13.9.1999 lähettämän kirjeen perusteellisen tarkastelun pohjalta valituksenalaisen tuomion 120 kohdassa, että "parlamentti on

perustellusti katsonut TDI-ryhmän muodostamisilmoituksesta ilmenevän, että kyseisen ryhmän osapuolten väliltä puuttuivat samansuuntaiset poliittiset kannat selvästi ja kokonaan. Parlamentti ei näin katsoessaan asettautunut tämän ryhmän jäsenten poliittisia kantoja arvioivan tuomarin asemaan, toisin kuin kantajat väittävät. Se totesi edellä tarkoitetun ilmoituksen perusteella ainoastaan, että kyseisen ryhmän jäsenet kielsivät avoimesti kaiken tällaisen hengenheimolaisuuden ja että he kumosivat siten itse — — poliittisten kantojen samansuuntaisuutta koskevan olettaman, joka on osoitettavissa vääräksi. Tässä tilanteessa parlamentti saattoi vain todeta, ettei TDI-ryhmä ollut työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan mukainen, sillä muutoin tämä määräys olisi menettänyt kaiken käytännön merkityksensä".

24 Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista TDI-ryhmän jäsenten osalta koskevaan kolmanteen kanneperusteeseen liittyen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti tutkittavaksi työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohtaa ja 30 artiklaa koskevan lainvastaisuusväitteen ja hylkäsi sen perusteettomana.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti valituksenalaisen tuomion 149 kohdassa erityisesti, että nämä määräykset "ovat parlamentin sisäistä organisointia koskevia toimenpiteitä, jotka ovat parlamentin ominaispiirteiden, sen toimintaa koskevien vaatimusten sekä sillä [EY:n] perustamissopimuksen mukaan olevien vastuiden ja tavoitteiden kannalta perusteltuja". Se lisää mainitun tuomion 152 kohdassa, että työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan määräyksissä kahteen ryhmään kuuluvien parlamentin jäsenten välille tehty ero on perusteltu siitä syystä, että poliittiseen ryhmään kuuluvat jäsenet täyttävät työjärjestyksen mukaisen hyväksyttäviin päämääriin pyrkimistä koskevan vaatimuksen toisin kuin ne, jotka ovat parlamentin sitoutumattomia jäseniä ja joihin sovelletaan parlamentin puhemiehistön vahvistamia ehtoja. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin mainitsi tässä kohdin erityisesti tarpeen järjestää kyseisen toimielimen työskentely ja menettelyt tehokkaiksi yhteisten poliittisten kantojen ja kompromissien esiintulon mahdollistamiseksi, sekä sen vastuun merkityksen, joka parlamentilla on yhteisölle perustamissopimuksessa annettujen tehtävien toteuttamisesta ja näiden tehtävien toteuttamiseksi tarpeellisten yhteisön toimien hyväksymistä koskevassa menettelyssä, sekä tarpeen ohittaa paikalliset poliittiset erityisintressit ja edistää perustamissopimuksen mukaista Euroopan integraatiota.

26 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 155 ja 165 kohdassa, että sitoutumattomien jäsenten ja poliittiseen ryhmään kuuluvien jäsenten välinen erilainen kohtelu ei johdu valituksenalaisesta päätöksestä eikä työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan määräyksistä niitä yhdessä tulkittaessa, vaan useista muista parlamentin sisäisistä määräyksistä, jotka on lueteltu saman tuomion 156 kohdassa ja joita vastaan ei ole esitetty mitään lainvastaisuusväitettä.

27 Sen väitteen osalta, jonka mukaan valituksenalainen päätös johtaa perusteettomaan syrjintään, koska sillä kielletään TDI-ryhmän muodostaminen, vaikka nykyisen istuntokauden ja aikaisempien istuntokausien aikana on hyväksytty useiden muiden teknisten ryhmien muodostaminen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 171 kohdassa, että koska parlamentti on täysin perustellusti todennut, ettei TDI-ryhmää tämän ryhmän muodostamisilmoituksen työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan vastaisuuden vuoksi ole olemassa, koska kyseisen ryhmän osapuolet ovat avoimesti sulkeneet keskinäisten poliittisten kantojensa samansuuntaisuuden kokonaan pois ja kieltäneet tämän ryhmän poliittisen luonteen, kantajat eivät missään tapauksessa voi menestyksellisesti vedota siihen, että parlamentti on arvioinut tiettyjä aikaisempia ryhmien muodostamisesta tehtyjä ilmoituksia eri tavalla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmensi saman tuomion 172 kohdassa, että kantajat eivät ole kiistäneet parlamentin väitettä, jonka mukaan näiden eri ryhmien muodostamisesta ilmoittaneet parlamentin jäsenet eivät missään tapauksessa kieltäneet keskinäisten poliittisten kantojensa kaikkea samansuuntaisuutta avoimesti kuten ne parlamentin jäsenet, jotka ilmoittivat TDI-ryhmän muodostamisesta.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 184 kohdassa vastauksena perustellun luottamuksen suojaamista koskeviin väitteisiin, että sitä seikkaa, ettei parlamentti vastustanut sellaisten ryhmien muodostamisilmoituksia, joilla ei ollut samoja tunnuspiirteitä kuin TDI-ryhmällä, ei voida pitää täsmällisenä takeena, jonka vuoksi jälkimmäisen ryhmän muodostamisesta ilmoittaneille parlamentin jäsenille olisi syntynyt kyseisen ryhmän työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan mukaisuutta koskevia perusteltuja odotuksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin saman tuomion 185 kohdassa, että TDI-ryhmän yhteensopivuus mainitun määräyksen kanssa on kiistetty siitä lähtien, kun tämän ryhmän muodostamisesta ilmoitettiin, ja ettei asiakirja-aineistosta ilmene, että tämän ryhmän muodostamisesta ilmoittaneet parlamentin jäsenet olisivat sen lainmukaisuuden kyseenalaistamisen ajankohdan ja valituksenalaisen päätöksen hyväksymisen välisenä aikana saaneet yhdeltäkään parlamentin elimeltä täsmällisiä takeita, joiden vuoksi heille olisi voinut syntyä perusteltu luottamus.

29 Lisäksi sen kantajien väitteen osalta, jonka mukaan samansuuntaisten poliittisten kantojen olemassaolo tiettyjen poliittisten ryhmien jäsenten välillä olisi näyttänyt kyseenalaiselta tietyissä äskettäisissä merkittäviä poliittisia kysymyksiä koskevissa äänestyksissä, kun taas TDI-ryhmän jäsenet olivat näissä tilanteissa osoittaneet suurta poliittista yhtenäisyyttä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 191 kohdassa, että kantajat eivät ole esittäneet yhtään seikkaa, joka osoittaisi, että nämä poliittiset ryhmät olisivat TDI-ryhmän tavoin kieltäneet avoimesti samansuuntaiset poliittiset kantansa ja että niiden äänten epäyhtenäisyyttä, jotka samaan poliittiseen ryhmään kuuluvat jäsenet ovat ilmaisseet yksittäisissä kysymyksissä, ei voida pitää sellaisena seikkana.

30 Neljännestä kanneperusteesta, joka koski demokratiaperiaatteen loukkaamista, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 200 kohdassa, että "vaikka demokratian periaate on seikka, johon Euroopan unioni perustuu — — , tämä periaate ei ole esteenä sille, että parlamentti hyväksyy sen sisäistä organisointia koskevia toimenpiteitä, joilla pyritään kuten työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan määräyksillä niitä yhdessä tulkittaessa siihen, että se voisi omien ominaispiirteidensä pohjalta täyttää mahdollisimman hyvin toimielimelle asetetun tehtävän ja päästä niihin päämääriin, joita sillä on perustamissopimuksen mukaan — — ". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomautti tässä kohdin, että on totta, että sitoutumattomat jäsenet jäävät tehtäväänsä hoitaessaan ilman niitä etuja, jotka poliittiset ryhmät saavat niille annettujen monien parlamentaaristen, taloudellisten, hallinnollisten ja aineellisten oikeuksien perusteella. Tällainen tilanne ei kuitenkaan johdu yhdessä tulkituista työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan määräyksistä eikä valituksenalaisesta päätöksestä, vaan saman tuomion 156 kohdassa mainituista parlamentin sisäisistä määräyksistä, joiden lainmukaisuutta kantajat eivät ole kiistäneet.

31 Yhdistymisvapauden loukkaamista koskevasta viidennestä kanneperusteesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 232 kohdassa, että vaikka katsottaisiin, että tätä periaatetta voidaan soveltaa parlamentin sisäiseen organisaatioon, se ei ole ehdoton. Yhdistymisoikeutta voidaan rajoittaa perustelluista syistä, kunhan tällaisilla rajoituksilla ei puututa tähän oikeuteen tavoitellun päämäärän kannalta suhteettomasti ja tavalla, jota ei voida hyväksyä ja jolla loukattaisiin tämän oikeuden keskeistä sisältöä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi saman tuomion 233 kohdassa, että nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa yhdistymisvapauden periaate ei ole esteenä

sille, että parlamentti sisäisen organisaatiovaltansa nojalla asettaa parlamentin jäsenten ryhmän muodostamisen edellytykseksi parlamentissa samansuuntaisia poliittisia kantoja koskevan vaatimuksen, joka on niiden hyväksyttävien päämäärien sanelema, joihin se pyrkii, ja kieltää, siten kuin valituksenalaisesta päätöksestä seuraa, sellaisen ryhmän muodostamisen, joka TDI-ryhmän tavoin ei selvästi ole tällaisen vaatimuksen mukainen.

32 Jäsenvaltioiden yhteisen parlamentaarisen perinteen noudattamatta jättämistä koskevan kuudennen ja viimeisen kanneperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 240 kohdassa, että vaikka oletettaisiin, että oikeuskäytäntöä, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuinten on perusoikeuksien toteutumista valvoessaan tukeuduttava jäsenvaltioiden yhteiseen valtiosääntöperinteeseen, on sovellettava analogisesti jäsenvaltioiden yhteisten parlamentaaristen perinteiden osalta, niin valituksenalaisen päätöksen, jolla kielletään sellaisten ryhmien muodostaminen, joiden osapuolet kieltävät, kuten nyt kyseessä olevassa tapauksessa, keskinäisten poliittisten kantojensa samansuuntaisuuden kokonaan, ei voida katsoa olevan jäsenvaltioiden yhteisen parlamentaarisen perinteen vastainen. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmensi saman tuomion 241 ja 242 kohdassa, että kantajien kirjelmissään esittämistä toteamuksista ilmenee korkeintaan, että teknisten ryhmien tai sekaryhmien muodostaminen on sallittua joissakin kansallisissa kansanedustuslaitoksissa, mutta niiden perusteella ei sitä vastoin voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kansalliset parlamentit, jotka Euroopan parlamentin tapaan asettavat parlamentin sisäisen ryhmän muodostamisen edellytykseksi kyseisen ryhmän osapuolten poliittisten kantojen samansuuntaisuutta koskevan vaatimuksen, hyväksyisivät samanlaisen TDI-ryhmän kaltaisen ryhmän muodostamisilmoitusta koskevan tulkinnan kuin parlamentti hyväksyi valituksenalaisella päätöksellä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan näiden toteamusten perusteella ei voida myöskään päätellä, että kansallisten parlamenttien enemmistö olisi sellaisia, että niissä voitaisiin muodostaa TDI-ryhmän kaltainen ryhmä, jonka jäsenet ilmoittavat nimenomaisesti, ettei ryhmä ole poliittinen.

33 Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi sen käsiteltäväksi saatetun kumoamiskanteen.

## Muutoksenhaku

34 Valituksessaan Martinez vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion ja hyväksymään hänen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä vaatimukset tai palauttamaan asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi sekä velvoittamaan parlamentin korvaamaan molemmissa oikeusasteissa syntyneet oikeudenkäyntikulut.

35 Martinez vetoaa valituksensa tueksi kuuteen valitusperusteeseen. Ensimmäinen koskee sitä, että valituksenalainen päätös perustuu työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan virheelliseen tulkintaan. Toinen valitusperuste koskee oikeudellisen perustan virheellisyyttä siltä osin, kuin parlamentti tutki TDI-ryhmän muodostamisilmoituksen mainitun artiklan mukaisuuden, sekä yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista ja työjärjestyksen määräysten rikkomista. Kolmas valitusperuste koskee yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista TDI-ryhmän jäsenten osalta. Neljäs valitusperuste koskee demokratian periaatteen loukkaamista. Viides valitusperuste koskee yhdistymisvapauden periaatteen loukkaamista ja viimeinen valitusperuste jäsenvaltioiden yhteisten parlamentaaristen perinteiden noudattamatta jättämistä.

36 Parlamentti vaatii, että valitus hylätään osittain siksi, että sen tutkittavaksi ottamiselle ei ole edellytyksiä, ja osittain siksi, että se on perusteeton, ja että Martinez velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

37 Aluksi on syytä huomauttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 119 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuin voi milloin tahansa hylätä valituksen perustellulla määräyksellä ilman suullista käsittelyä, jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus on selvästi perusteeton.

*Ensimmäinen valitusperuste*

38 Ensimmäisessä valitusperusteessaan Martinez väittää, että valituksenalainen päätös perustuu työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan virheelliseen tulkintaan. Martinez väittää tässä kohdin, että kyseisessä säännöksessä mainitun "poliittisten kantojen" käsitteen on katsottava merkitsevän sitä, että parlamentin jäsenet voivat järjestäytyä ryhmiksi valtioiden rajoista riippumatta ja että kansallisten ryhmien sijaan suositaan yhteenliittymien muodostamista aatteellisilla tai muilla perusteilla. Nyt esillä olevassa asiassa yhdistävänä tekijänä on Martinezin mukaan TDI-ryhmän jäsenten halu saada samat oikeudet ja edut kuin muiden poliittisten ryhmien jäsenillä. Martinezin — joka mainitsee tässä kohdin toisen nykyisessä parlamentissa toimivan varsin teknisluonteisen ryhmän, jota ei ole kielletty, nimittäin "Groupe pour l'Europe des Démocraties et des Différences" -nimisen ryhmän — mukaan parlamentti syyllistyi harkintavallan väärinkäyttöön kieltäessään TDI-ryhmän muodostamisen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sovelsi mainittua määräystä virheellisesti.

39 Tässä kohdin on huomautettava, että jos valittaja kuitenkin riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemän yhteisön oikeuden tulkinnan tai soveltamisen, ensimmäisessä oikeusasteessa tutkittuja oikeuskysymyksiä voidaan käsitellä uudelleen valituksen yhteydessä (ks. asia C-210/98 P, Salzgitter v. komissio, tuomio 13.7.2000, Kok. 2000, s. I-5843, 43 kohta). Muutoksenhakumenettelyn tarkoitus nimittäin jäisi osaksi toteutumatta, jollei valittaja voisi tällä tavoin perustaa valitustaan perusteisiin ja perusteluihin, jotka on esitetty jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (ks. erityisesti asia C-41/00 P, Interporc v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. I-2125, 17 kohta).

40 EY 225 artiklan, EY:n tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdan määräysten mukaisesti valituksessa on kuitenkin ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi (ks. erityisesti asia C-352/98 P, Bergaderm ja Goupil v. komissio, tuomio 4.7.2000, Kok. 2000, s. I-5291, 34 kohta; asia C-248/99 P, Ranska v. Monsanto ja komissio, tuomio 8.1.2002, Kok. 2002, s. I-1, 68 kohta sekä edellä mainitun asiassa Interporc v. komissio annetun tuomion 15 kohta).

41 Nyt esillä olevassa asiassa Martinez ei kuitenkaan ole esittänyt ensimmäisessä valitusperusteessaan syitä, joiden vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi syyllistynyt oikeudelliseen virheeseen hylätessään valituksenalaisen tuomion 108—119 kohdassa ja 81—89 kohdassa hänen ensimmäisessä oikeusasteessa esittämänsä väitteet, vaan on ainoastaan toistanut mainitut väitteet.

42 Ensimmäinen valitusperuste on näin ollen jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

*Toinen valitusperuste*

43 Toisessa valitusperusteessaan Martinez riitauttaa TDI-ryhmän työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan mukaisuuteen kohdistuneen parlamentin suorittaman valvonnan lainmukaisuuden sekä mainitun valvonnan tulokset.

44 Toisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa Martinez väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut työjärjestyksen 180 artiklaa virheellisesti katsoessaan valituksenalaisen tuomion 101 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, että parlamentti on toimivaltainen valvomaan työjärjestyksensä määräysten oikeaa soveltamista ja tulkintaa. Valittajan mukaan mainitun 180 artiklan määräyksissä parlamentille annetaan ainoastaan mahdollisuus antaa asia perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan käsiteltäväksi, mutta niissä ei anneta parlamentille mitään työjärjestyksen määräysten oikeaan soveltamiseen ja tulkintaan liittyvää valvontatoimivaltaa.

45 Tässä kohdin on ensiksi todettava, että työjärjestyksen 180 artiklan 1 kohdan sanamuodosta seuraa, että parlamentin puhemies voi antaa kysymyksen asiasta vastaavan valiokunnan käsiteltäväksi, jos työjärjestyksen soveltamisesta tai tul-

kitsemisesta syntyy epäselvyyttä tai kun on kyse 142 artiklan mukaisesta työjärjestyspuheenvuorosta. Kyseinen sanamuoto vahvistaa väitteen, jonka mukaan parlamentti on toimivaltainen valvomaan työjärjestyksensä määräysten oikeaa soveltamista ja tulkintaa.

46 Toiseksi on tärkeää todeta, että työjärjestyksen 180 artiklan 2—5 kohdassa annetaan asiasta vastaavalle valiokunnalle toimivalta ehdottaa työjärjestykseen muutoksia (2 kohta) tai päättää työjärjestyksen tulkinnasta, jolloin tulkinnat katsotaan hyväksytyiksi, jos niistä ei ole esitetty vastalausetta, tai jos poliittinen ryhmä tai vähintään kolmekymmentäkaksi jäsentä esittää niistä vastalauseen, parlamentti voi hyväksyä ne yksinkertaisella enemmistöllä vähintään yhden kolmasosan sen jäsenistä ollessa läsnä äänestyksessä (3—5 kohta).

47 Näiden säännösten sanamuodosta seuraa selvästi, kun niitä tulkitaan yhdessä työjärjestyksen 180 artiklan 6 kohdan kanssa, jonka sanamuodon mukaan mainitut tulkinnat on otettava huomioon kyseisten artiklojen myöhemmässä soveltamisessa ja tulkitsemisessa, että parlamentilla on valvontavalta, jota sillä Martinezin mukaan ei ole.

48 Tästä seuraa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole syyllistynyt oikeudelliseen virheeseen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa, että mainitun 180 artiklan nojalla parlamentti, joka voi tarvittaessa antaa asian perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan käsiteltäväksi, on toimivaltainen valvomaan työjärjestyksensä määräysten oikeaa soveltamista ja tulkintaa.

49 Toisen valitusperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä, koska se on selvästi perusteeton.

50 Toisen valitusperusteen toisessa osassa Martinez väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen syyllistyneen kahteen virheeseen. Martinezin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin väittää ensinnäkin valituksenalaisen tuomion 104 kohdassa virheellisesti, että olettama, jonka mukaan niillä parlamentin jäsenillä, jotka ilmoittavat järjestäytyvänsä ryhmäksi, on samansuuntaisia poliittisia kantoja, on osoitettavissa vääräksi, koska yhteisen kannan hyväksyminen ja ryhmän muodostaminen jokaisen jäsenen parlamentaarisen edustajantoimen täysimääräisen hoitamisen takaamiseksi osoittavat Martinezin mukaan nimenomaan samansuuntaisten poliittisten kantojen olemassaolon työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin väittää Martinezin mukaan virheellisesti saman tuomion 122 kohdassa, että se, että parlamentin jäsenet, jotka edustivat useampaa kuin yhtä TDI-ryhmän ryhmittymää, eivät ole tehneet ainuttakaan mainitun ryhmän puolesta esitetyistä aloitteista, tukee sitä seikkaa, että tämän ryhmän osapuolten väliltä puuttuivat samansuuntaiset poliittiset kannat kokonaan. Valittajan mukaan TDI-ryhmän eri poliittiset ryhmittymät ovat usein yhdistyneet tietyn tekstin käsiteltäväksi jättämistä varten.

51 Ensinnäkin sen valittajan esittämän väitteen osalta, jonka mukaan yhteisen kannan hyväksyminen ja ryhmän muodostaminen jokaisen jäsenen parlamentaarisen edustajantoimen täysimääräisen hoitamisen takaamiseksi osoittavat samansuuntaisten poliittisten kantojen olemassaolon, on todettava, että kuten valituksenalaisen tuomion 110—119 kohdasta ilmenee, samansuuntaisten poliittisten kantojen olemassaoloa koskeva olettama on käsiteltävänä olevassa asiassa kumottu ainoastaan TDI-ryhmän muodostamisesta ilmoittaneiden parlamentin jäsenten nimenomaisen ilmoituksen johdosta, jolla suljettiin pois kaikki poliittisten kantojen samansuuntaisuus ryhmän jäsenten välillä, eikä tätä poissulkemista ole käsiteltävänä olevan valituksen yhteydessä osoitettu vääräksi.

52 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on täysin perustellusti katsonut mainitun tuomion 120 kohdassa, ettei parlamentti asettautunut TDI-ryhmän jäsenten poliittisia kantoja arvioivan tuomarin asemaan, vaan totesi mainitun ryhmän muodostamisilmoituksen perusteella ainoastaan, että ryhmän jäsenet kielsivät avoimesti kaiken tällaisen hengenheimolaisuuden ja että he siten itse kumosivat poliittisten kantojen samansuuntaisuutta koskevan olettaman, joka on osoitettavissa vääräksi.

53 Toiseksi on huomautettava sen väitteen osalta, jonka mukaan TDI-ryhmästä erilliset poliittiset ryhmittymät ovat usein yhdistyneet tietyn tekstin käsiteltäväksi

jättämistä varten, mikä valittajan mukaan tukee samansuuntaisten poliittisten kantojen olemassaoloa mainittujen osapuolten välillä, että kuten EY 225 artiklasta ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklasta ilmenee, valitus voi koskea vain oikeuskysymyksiä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on siten yksinomainen toimivalta selvittää ja arvioida asiaan liittyvät tosiseikat sekä arvioida sille esitetyn selvityksen näyttöarvoa, lukuun ottamatta sitä tapausta, että kyseiset tosiseikat tai selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla (ks. vastaavasti asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 49 ja 66 kohta; yhdistetyt asiat C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P ja C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, tuomio 15.10.2002, Kok. 2002, s. I-8375, 194 kohta sekä yhdistetyt asiat C-24/01 P ja C-25/01 P, Glencore ja Compagnie Continentale v. komissio, tuomio 7.11.2002, Kok. 2002, s. I-10119, 65 kohta).

54 Käsiteltävänä olevassa asiassa Martinez ei kuitenkaan ole esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle mitään näyttöä siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitettyä selvitysaineistoa olisi vääristetty tai että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi ottanut asiakirja-aineistoa huomioon aineellisesti virheellisellä tavalla. Valittaja vahvistaa valituksessaan sitä vastoin, että sen väitteen, jonka mukaan TDI-ryhmän osapuolten välillä on samansuuntaisia poliittisia kantoja, tueksi esitetyt seikat ovat kaikki valituksenalaisen päätöksen jälkeiseltä ajalta.

55 Toisen valitusperusteen toinen osa on näin ollen hylättävä, osittain koska se on selvästi perusteeton ja osittain, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

56 Edellä esitetyn perusteella toinen valitusperuste on siten hylättävä kokonaisuudessaan.

*Kolmas valitusperuste*

57 Martinezin kolmas valitusperuste, joka jakautuu kolmeen osaan, koskee yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista TDI-ryhmän jäsenten osalta.

58 Tämän valitusperusteen ensimmäisessä osassa Martinez väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin näyttää valituksenalaisen tuomion 165 kohdassa myöntävän poliittisten ryhmien jäsenten ja sitoutumattomien jäsenten välisen erilaisen kohtelun, mutta se tyytyy toteamaan, että tällainen erilainen kohtelu ei seuraa valituksenalaisesta päätöksestä, vaan työjärjestyksen muista kuin sen 29 artiklan 1 kohtaan sisältyvistä määräyksistä tai luonteeltaan hallinnollisista säännöksistä, joiden lainmukaisuutta ei ole kiistetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Vaikka valittaja ei olekaan esittänyt lainvastaisuusväitettä näiden säännösten osalta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi valittajan mukaan pitänyt päättää kyseisen erilaisen kohtelun oikeudellisista seurauksista, eikä sen missään tapauksessa olisi pitänyt antaa tukeaan mainitulle kohtelulle.

59 Tässä kohdin riittää kun todetaan, että toisin kuin Martinez väittää, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei millään lailla tukenut poliittisten ryhmien jäsenten ja sitoutumattomien jäsenten välistä erilaista kohtelua, vaan mainittu tuomioistuin sitä vastoin kehotti valituksenalaisen tuomion 157 kohdassa parlamenttia tutkimaan, ovatko kaikki tällaiset erot näihin kahteen ryhmään kuuluvien parlamentin jäsenten kohtelussa tarpeellisia ja perusteltuja mainitun toimielimen perusteltujen tavoitteiden valossa, ja tarvittaessa poistamaan eriarvoisuuden niistä parlamentin sisäisistä määräyksistä, jotka eivät täytä tätä tarpeellisuusvaatimusta ja joita voitaisiin tämän takia pitää syrjivinä laillisuusvalvonnassa, jota yhteisöjen tuomioistuimilta voitaisiin pyytää sellaisten toimien johdosta, jotka parlamentti on hyväksynyt näitä määräyksiä soveltamalla.

60 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin täsmensi kuitenkin useaan otteeseen, muun muassa valituksenalaisen tuomion 155, 165 ja 210 kohdassa, että mainittu erilainen kohtelu, jonka olemassaoloa parlamentti ei kiistä, ei johdu valituksenalaisesta päätöksestä eikä työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan määräyksistä niitä yhdessä tulkittaessa, vaan useista muista parlamentin sisäisistä määräyksistä, jotka luetellaan saman tuomion 156 kohdassa, jonka lainmukaisuutta valittaja ei ole riitauttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

61 Koska Martinez ei kiistä sitä, ettei hän ole vedonnut mainittujen säännösten lainvastaisuuteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, hän ei näin ollen voi moittia mainittua tuomioistuinta siitä, ettei tämä ole päättänyt hänen väittämänsä erilaisen kohtelun oikeudellisista seurauksista.

62 Kolmannen valitusperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä, koska se on selvästi perusteeton.

63 Kolmannen valitusperusteensa toisessa osassa Martinez väittää, että häntä on syrjitty, koska muiden teknisten ryhmien perustamisen yhteydessä ei ole suoritettu mitään edeltävää tutkintaa sellaisen ryhmän muodostamisilmoituksen osalta, jonka tarpeellinen määrä jäseniä on esittänyt asianmukaisessa muodossa, ja lisää, että näissä olosuhteissa TDI-ryhmä oli perustellusti voinut luottaa työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohtaa koskevaan parlamentin vakiintuneeseen tulkintaan.

64 Tässä kohdin riittää kun todetaan, ettei Martinez ole kolmannen valitusperusteen tässä osassa esittänyt syitä, miksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi

syyllistynyt oikeudelliseen virheeseen hylätessään valituksenalaisen tuomion 183—186 kohdassa hänen ensimmäisessä oikeusasteessa esittämänsä väitteet, vaan on ainoastaan toistanut mainitut väitteet.

65 Tämän määräyksen 40 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti kolmannen valitusperusteen toinen osa on siten hylättävä, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

66 Kolmannen valitusperusteensa kolmannessa osassa Martinez väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti jättänyt huomiotta — koska kyse oli valituksenalaisen päätöksen tekemisen jälkeisistä tapahtumista — seikat, joiden tarkoituksena oli osoittaa TDI-ryhmän jäsenten yhtenäinen äänestyskäyttäytyminen, vaikka nämä seikat olivat luonteeltaan omiaan selvittämään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle TDI-ryhmän jäsenten poliittisten kantojen todellista samansuuntaisuutta.

67 Tässä kohdin on huomautettava, että tämä väite perustuu valituksenalaisen tuomion selvästi virheelliseen tulkintaan.

68 Katsoessaan valituksenalaisen tuomion 189 kohdassa, ettei TDI-ryhmän jäsenten yhtenäinen äänestyskäyttäytyminen viimeaikaisissa istunnoissa ollut omiaan horjuttamaan sen parlamentin arvioinnin oikeellisuutta, jonka mukaan mainitun ryhmän muodostamisilmoitus ei ollut työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan mukainen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi nimenomaisesti saman tuomion 123 ja 124 kohtaan, joissa se oli nimenomaisesti todennut, että ryhmätasolla havaittu äänestysten samansuuntaisuus saattaa kätkeä syvän vastak-

kaisuuden niissä yksilöllisissä poliittisissa vaikuttimissa, joihin kunkin ryhmän jäsenen äänestys perustuu, eikä tällaista samansuuntaisuutta voida näin ollen pitää osoituksena poliittisten kantojen samansuuntaisuudesta kyseisen ryhmän jäsenten välillä.

69 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 191 kohdassa myös, että niiden äänten epäyhtenäisyyttä, jotka samaan poliittiseen ryhmään kuuluvat jäsenet ovat ilmaisseet yksittäisissä kysymyksissä, ei saman tuomion 91 kohdassa esitettyjen syiden johdosta voida pitää sellaisena seikkana, joka osoittaisi, että niiden väliltä nimenomaan puuttuisivat samansuuntaiset poliittiset kannat. Mainitussa 91 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että saman ryhmän jäsenten heterogeenista äänestyskäyttäytymistä on pidettävä osoituksena parlamentin jäsenen edustajan toimen riippumattomuutta koskevasta periaatteesta eikä siitä, ettei ryhmän jäsenillä ole samansuuntaisia poliittisia kantoja.

70 Tästä seuraa, ettei se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi seikat, joiden tarkoituksena oli osoittaa TDI-ryhmän jäsenten yhtenäinen äänestyskäyttäytyminen, missään tapauksessa perustu yksinomaan siihen, että mainitut äänestykset ovat kaikki valituksenalaisen päätöksen jälkeiseltä ajalta.

71 Näin ollen mainittu kolmannen valitusperusteen kolmas osa on hylättävä, koska se on selvästi perusteeton, ja kolmas valitusperuste on näin ollen kokonaisuudessaan hylättävä.

*Neljäs valitusperuste*

72 Martinezin neljäs valitusperuste koskee demokratian periaatteen loukkaamista. Valittajan mukaan tämän periaatteen vastaista on, että parlamentaarisen edustajantoimen hoitamisen edellytyksiin vaikuttaa se, että edustajantoimen haltija ei

ole poliittisen ryhmän jäsen, eikä tältä osin merkitystä ole sillä, että ryhmiin kuulumattomien ja poliittisen ryhmän jäsenenä olevien parlamentin jäsenten välisen kohtelun erilaisuus ei johdu valituksenalaisesta päätöksestä vaan työjärjestyksen määräyksistä, joita vastaan ei ole esitetty lainvastaisuusväitettä.

73 Tässä kohdin on huomautettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 200 kohdassa, että demokratian periaate ei ole esteenä sille, että parlamentti hyväksyy sen sisäistä organisointia koskevia toimenpiteitä, joilla pyritään, kuten työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohdan ja 30 artiklan säännöksillä niitä yhdessä tulkittaessa, siihen, että se voisi omien ominaispiirteidensä pohjalta täyttää mahdollisimman hyvin toimielimelle asetetun tehtävän ja päästä niihin päämääriin, joita sillä on perustamissopimuksen mukaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi mainitun tuomion 144—149 kohtaan, joissa tämä päätelmä on perusteltu.

74 Valittaja ei kuitenkaan ole lausunut mitään, mikä osoittaisi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelut olisivat tältä osin oikeudellisesti virheellisiä.

75 Sen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksen osalta, jonka mukaan poliittisiin ryhmiin kuulumattomien ja poliittisen ryhmän jäsenenä olevien parlamentin jäsenten välisen kohtelun erilaisuus ei johdu valituksenalaisesta päätöksestä vaan parlamentin sisäistä organisointia koskevista määräyksistä, joita vastaan ei ole esitetty lainvastaisuusväitettä, on huomautettava, ettei Martinez voi moittia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole päättänyt tällaisen erilaisen kohtelun oikeudellisista seurauksista, koska, kuten tämän määräyksen 61 kohdassa on todettu, Martinez ei kiistä sitä, ettei hän ole riitauttanut näiden määräysten lainmukaisuutta.

76 Vaikka hyväksyttäisiinkin se, että Martinezin tarkoituksena on riitauttaa mainittujen määräysten lainmukaisuus käsiteltävänä olevalla valituksella, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, jos asianosaisella olisi oikeus

esittää ensi kertaa vasta yhteisöjen tuomioistuimessa vaatimuksilleen sellaisia uusia perusteita, joihin hän ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedonnut, asianosaisella olisi oikeus laajentaa kannettaan yhteisöjen tuomioistuimessa, jonka toimivalta muutoksenhakuasioissa on rajoitettu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden. Yhteisöjen tuomioistuin on valitusasioissa toimivaltainen tutkimaan ainoastaan oikeudellisen arvioinnin, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt sille esitetyistä perusteista (ks. erityisesti em. asiassa komissio v. Brazzelli Lualdi ym. annetun tuomion 59 kohta; asia C-7/95 P, Deere v. komissio, tuomio 28.5.1998, Kok. 1998, s. I-3111, 62 kohta sekä em. asiassa Glencore ja Compagnie Continentale v. komissio annetun tuomion 62 kohta).

77 Tästä seuraa, että neljäs valitusperuste on hylättävä, koska se on selvästi perusteeton, ja siltä osin kuin valittaja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle uuden valitusperusteen, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

*Viides valitusperuste*

78 Viidennessä valitusperusteessaan Martinez väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen loukanneen yhdistymisvapauden periaatetta, koska se ei ole näyttänyt toteen mitään syytä, jonka perusteella ryhmän jäsenten välisten poliittisten kantojen samansuuntaisuuden vaatimukseen perustuva yhdistymisvapauden rajoitus olisi lainmukainen toimenpide.

79 Tässä kohdin riittää kun todetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi valituksenalaisen tuomion 233 kohdassa nimenomaisesti mainitun tuomion 145—149 kohtaan, joissa on seikkaperäisesti esitetty ne perusteet, joiden nojalla parlamentin rakentuminen poliittisten kantojen perusteella muodostettavien ryhmien pohjalta on lainmukaisten tavoitteiden mukaista.

80 Näin ollen viides valitusperuste on hylättävä, koska se on selvästi perusteeton.

*Kuudes valitusperuste*

81 Kuudennessa valitusperusteessaan Martinez syyttää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta jäsenvaltioiden yhteisen parlamentaarisen perinteen noudattamatta jättämisestä. Tarkemmin ottaen Martinez väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen syyllistyneen virheeseen katsoessaan, että ne vertailevan oikeustieteen alalta olevat esimerkit, joihin Martinez vetosi kanteensa tueksi, eivät ole merkityksellisiä.

82 Tässä kohdin on huomautettava, että vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 241 kohdassa, että kantajan esittämistä toteamuksista ilmenee, että teknisten ryhmien tai sekaryhmien muodostaminen on sallittua joissakin kansallisissa kansanedustuslaitoksissa, se lisäsi mainitun tuomion seuraavassa kohdassa, ettei tällaisten toteamusten perusteella sitä vastoin voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kansalliset parlamentit, jotka Euroopan parlamentin tapaan asettavat parlamentin sisäisen ryhmän muodostamisen edellytykseksi poliittisia kantoja koskevan vaatimuksen, hyväksyisivät samanlaisen TDI-ryhmän kaltaisen ryhmän muodostamisilmoitusta koskevan tulkinnan kuin parlamentti hyväksyi valituksenalaisella päätöksellä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan näiden toteamusten perusteella ei voida myöskään päätellä, että kansallisten parlamenttien enemmistö olisi sellaisia, että niissä voitaisiin muodostaa TDI-ryhmän kaltainen ryhmä, jonka jäsenet ilmoittavat nimenomaisesti, ettei ryhmä ole poliittinen.

83 Tässä tilanteessa riittää kun todetaan, että sekä kuudennen valitusperusteen että sen valituksenalaisen tuomion kohdan sanamuodosta, jota tämän valitusperusteen yhteydessä arvosteltiin, ilmenee, että valittaja pyrkii tässä kohdin riitauttamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittaman selvitysaineiston arvioinnin. Kuten tämän määräyksen 53 kohdassa todetaan, tällaista arviointia ei voida valituksella saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi, lukuun ottamatta tilanteita, joissa mainittua selvitysaineistoa on vääristetty.

84 Koska valittaja ei ole vedonnut mainitunkaltaiseen vääristämiseen, kuudes valitusperuste on hylättävä, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

85 Koska ne valitusperusteet, joihin Martinez on vedonnut valituksensa tueksi, ovat osittain sellaisia, että tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, ja osittain selvästi perusteettomia, valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

## Oikeudenkäyntikulut

86 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 118 artiklan nojalla, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Martinez on hävinnyt asian kokonaisuudessaan ja koska parlamentti on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, valittaja on velvoitettava korvaamaan tässä oikeusasteessa syntyneet oikeudenkäyntikulut. Omien oikeudenkäyntikulujensa lisäksi Martinez on velvoitettava korvaamaan myös välitoimimenettelystä asiassa C-488/01 P(R) parlamentille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on määrännyt seuraavaa:

1) **Valitus hylätään.**

2) **Martinez velvoitetaan korvaamaan tässä oikeusasteessa syntyneet oikeudenkäyntikulut.**

3) **Martinez velvoitetaan korvaamaan myös välitoimimenettelystä asiassa C-488/01 P(R) parlamentille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 11 päivänä marraskuuta 2003.

R. Grass — kirjaaja

V. Skouris — presidentti